

RAKOVINA KOSTÍ A KOSTNÉ METASTÁZY

3.7.2026 - | Liga proti rakovine Slovenskej republiky

Aký je medzi nimi rozdiel a na aké príznaky si dať pozor?

Bolesť kostí býva najčastejšie dôsledkom úrazu, preťaženia alebo pribúdajúceho veku. V niektorých prípadoch však môže signalizovať aj závažnejšie ochorenie. Hoci sa pojmy **rakovina kostí** a **kostné metastázy** často používajú ako synonymá, v skutočnosti označujú dve rozdielne diagnózy. Poznať ich rozdiel je dôležité nielen pre pacientov, ale aj pre ich blízkych.

Rakovina kostí nie je to isté ako kostné metastázy

Primárna rakovina kostí vzniká priamo v kostnom tkanive. Ide o pomerne zriedkavé nádorové ochorenie, ktoré sa môže objaviť v akomkoľvek veku, častejšie však postihuje deti, dospelých a mladých dospelých.

Naopak, kostné metastázy vznikajú vtedy, keď sa rakovinové bunky z iného orgánu, napríklad z prsníka, prostaty, pľúc, obličiek alebo štítnej žľazy, rozšíria krvou alebo lymfatickým systémom do kostí. Nejde teda o nový typ rakoviny, ale o pokračovanie pôvodného nádorového ochorenia. Kosti patria medzi najčastejšie miesta, kam sa niektoré druhy rakoviny šíria.

Aké príznaky by ste nemali ignorovať?

Najčastejším príznakom býva **dlhodobá bolesť kostí**, ktorá sa postupne zhoršuje. Na rozdiel od bolesti po fyzickej námahe neustupuje ani po odpočinku a často je výraznejšia v noci.

Medzi ďalšie možné príznaky patria:

- opuch alebo hrčka v oblasti postihnutej kosti,
- obmedzená pohyblivosť končatiny alebo kĺbu,
- patologické zlomeniny, ktoré vzniknú aj pri minimálnom úraze,
- únava, nechcené chudnutie či celková slabosť.

Pri kostných metastázach sa môžu objaviť aj komplikácie, ako je zvýšená hladina vápnika v krvi, ktorá spôsobuje smäd, nevoľnosť, zápchu, ospalosť alebo zmätenosť. Ak metastázy zasiahnu chrbticu, môžu tlačiť na miechu a vyvolať poruchy citlivosti, slabosť dolných končatín či problémy s močením. Takýto stav si vyžaduje okamžité lekárske vyšetrenie.

Ako lekári stanovujú diagnózu?

Vyšetrenie sa začína rozhovorom s pacientom a fyzikálnym vyšetrením. Nasledujú zobrazovacie metódy, ako sú röntgen, počítačová tomografia (CT), magnetická rezonancia (MRI) alebo scintigrafia kostí. V niektorých prípadoch lekár odporučí aj PET/CT vyšetrenie.

Na potvrdenie diagnózy býva potrebné odobrať vzorku tkaniva – biopsiu. Krvné testy môžu zároveň upozorniť na zvýšenú hladinu vápnika alebo ďalšie zmeny súvisiace s ochorením.

Aké sú možnosti liečby?

Liečba závisí od toho, či ide o primárny nádor kostí alebo kostné metastázy.

Pri primárnej rakovine kostí sa často kombinuje chirurgický zákrok, chemoterapia a rádioterapia. Cieľom je nádor odstrániť a zabrániť jeho ďalšiemu šíreniu.

Pri kostných metastázach sa liečba zameriava predovšetkým na zvládnutie základného nádorového ochorenia, zmiernenie bolesti a prevenciu komplikácií. Súčasťou terapie môže byť rádioterapia, systémová onkologická liečba, lieky na spevnenie kostí či chirurgická stabilizácia oslabenej kosti pri hroziacej alebo vzniknutej zlomenine. O liečebnom postupe rozhoduje tím odborníkov podľa celkového zdravotného stavu pacienta a rozsahu ochorenia.

Aká je prognóza?

Prognóza sa výrazne líši podľa typu nádoru, štádia ochorenia a celkového zdravotného stavu pacienta.

Pri primárnej rakovine kostí zohráva dôležitú úlohu včasné odhalenie ochorenia. Čím skôr sa začne liečba, tým vyššia je šanca na úspešné zvládnutie choroby.

Prítomnosť kostných metastáz znamená, že rakovina sa rozšírila do ďalšej časti tela. Neznamená to však automaticky beznádejnú situáciu. Moderná onkologická liečba dokáže u mnohých pacientov účinne zmierniť príznaky, spomaliť progresiu ochorenia a dlhodobo zachovať dobrú kvalitu života.

Kedy navštíviť lekára?

Vyšetrenie by ste nemali odkladať, ak vás trápí bolesť kostí, ktorá pretrváva niekoľko týždňov, zhoršuje sa alebo vás budí zo spánku. Rovnako dôležité je vyhľadať lekára pri nevysvetliteľnom opuchu, opakovaných zlomeninách alebo neurologických ťažkostiach.

Včasná diagnostika síce nemusí vždy zabrániť rozvoju ochorenia, ale môže výrazne ovplyvniť možnosti liečby aj kvalitu života pacienta.

Zdroj: [Bone Cancer Early Detection, Diagnosis, and Staging | American Cancer Society](#)

[Bone Cancer Early Detection, Diagnosis, and Staging | American Cancer Society](#)

[Bone Metastases: An Overview - PMC](#)

https://www.lpr.sk/rakovina-kosti-a-kostne-metastazy?utm_source=rss